

Velja po pošti:
za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:
za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-00
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neuradna pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona šte. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 6.
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona šte. 188.

Inserati:
Enostolpna petstvar (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več kot trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izvenemil nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

SLOVENE

Današnja številka obsega 4 strani.

Brezje!

To nedeljo, ko bo v Ljubljani zbrana peščica Božjih sovražnikov in kovala črne naklepe zoper vero našega ljudstva kakor oni farizeji in tuji hlapci, ki so se zarotili zoper Boga in njegovega učlovečenega sinu, pohite naši Orli na Brezje pokloniti se Brezmadežni kraljici slovenskega naroda. To ne bo mali zbor tistih, o katerih pravi sveto pismo, da so rekli bedaki, da ni Boga, niso tisti, ki se jim Bog smeje iz svojega prestola in jih bo »razbil kakor lončeno posodo« v njihovi ničnosti, — na Brezjah bo zbrano jedro našega naroda, bo zbran najzlahtnejši njegov sad, bodo zbrani njegovi borci, bo združena pred tabernaklom njegova mladina.

O globokost modrosti Božje in nedosežnost in nedoumnost pot njegovih! Čim bolj se zgoščuje sovraštvo brezverstva med nami, deseterkrat bolj raste armada onih, ki so poklicani, da branijo Slovenijo pred brezdomovinci in brezbožci! Pred 15 leti so nas v grob devali — prorokovali so, da lažizanost ugonobni krščansko zavodnost — prešerno so zlasti upali, da bo mladi rod pozabil in odvrget od sebe ideale Jezusa Kristusa.

Ravno narobe! Kdo se ne bi danes posmeval bogotajcem, ki stoje ob razvalinah svoje krive modrosti, dočim se od dne do dne mogočnejše dviga stavba naša — in tisoč mladih rok jo gradi v nebotečno višavo!

To je naš pozdrav, vam Orlom, ki poinitite na častite Brezje!

Z. T. O. je izdala tozadevno sledeči poklic.

Bratski odseki!

Sila, ki oživlja našo organizacijo, nam ne da počivati. Po lepih kamniških dneh — nič odmora! Vedno naprej! Lansko leto se nas je zbralo na Angeljsko nedeljo lepo število na Brezjah. Takrat smo sklenili, da se zberemo vsako leto na ta praznik pri Kraljici nebes. Obljuba dela dolg. Dolžnost naša je, da ta dolg poplačamo. Zato Vas vabimo, dragi bratje, da hitite tudi letos 5. septembra z nami tja gori, kjer časte tišoč in tisoči leto za letom mogočno zaščitnico našega naroda in tudi naše organizacije. Samo vabimo, nič ne silimo, ker želimo, da ni toliko zunanja, ampak manifestacija naših src. Spored je približno sledeči:

I. Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 7. uri.

II. Po prihodu na Brezje sveta maša in skupno sv. obhajilo. (Brate, ki pristopijo k mizi Gospodovi, prosimo, da opravijo sveto spoved že doma.)

III. Po sveti maši kratek shod.

IV. Takoj nato odkorakamo v Radovljico, kjer imamo

V. Skupno kosilo.

VI. Po kosilu skušnja za popoldanski javni nastop.

VII. Javna telovadba.

VIII. Po javnem nastopu kratek odmor, nato odhod domov.

Bratje naj pridejo v uniformah. Glede javnega nastopa bo dal še natančna navodila vadiateljski zbor.

Tako počasti slovenska mladina Njo, ki je rodila Luč sveta. Ko drugi molijo temé, črpajo naši sinovi in bratje moč iz večne svetlobe!

Pred usodnim trenotkom.

Kmalu se začno konference med Čehi in Nemci, da se omogoči zasedanje češkega deželnega zbora, ki bi se naj vršilo 29. t. m. in sicer le kratko, tako, da bi se le izvolil deželni odbor.

Ali bodo sporazumnostne konference imele kaj uspeha ali ne, seveda ni mogoče vedeti, slutiti pa se da, da se bodo bržkone jako hitro razbile.

1. V ospredju stoji nižjeavstrijski šolsko vprašanje. Naučno ministrstvo je zasebno šolo v Poštorni zaprlo. Čehi pa zdaj delajo na to, da, ako se šola takoj ne otvori, češki poslanci sploh ne gredo k Bienerthovim konferencam. To sta poslanca Šilinger in Tomašek Bienerthu v konferenci 2. t. m. tudi jasno povedala. Bienerth pa ni nič obljubil, le čeških starišev, ki so povzročili šolski štrajk, ne bo kaznoval — drugo visi v zraku. Dejal je, da se bo, kar se tiče otvoritve, oziroma zatvoritve šole, posvetoval z naučnim ministrom in storil vse, »kar je po postavi mogoče«. To je seveda malo manj kot nič.

2. Na drugi strani izjavljajo nemški poslanci, da bodo na občem zboru nemških svobodnomiselnih strank v Lincu zahtevali, da mora nižjeavstrijska dežela biti v šolskem jeziku enojezična, to se pravi, da vlada sploh ne sme nikjer dopustiti češkega učnega jezika. Krščanski socialci pod pritiskom svojih zaveznikov v »Pijevi konferenci« tudi izjavljajo, da hočejo, da se lex Axmann sankcionira. S tem bi bile uničene vse mnogobrojne češke šole na Nižjeavstrijskem.

3. Radikalci, agrarci in tudi nekaj mladočehov je sploh proti temu, da se pošlje zastopnike na Bienerthovo konferen-

co. Pa tudi Mladočehi, ki so za to, da se gre na konferenco, sodijo o celi stvari pesimistično. Poglavitna vzroka sta, prvič seveda, že omenjena velika nacionalna razburjenost v obeh taborih, drugič pa

4. namerava vlada pridobiti Čeha za to, da dovolijo, da se v češkem deželnem zboru predloži in sprejme nova postava glede sestave češkega deželnega odbora. Na ta način bi namreč rada spravila še enega Nemca v deželni odbor. Jako dvomljivo pa je, ako bodo Čehi za tako koncesijo pripravljeni, ako Nemci nič ne odnehajo.

5. Je splošno mnenje med politiki, da je glavna ovira za pošten sporazum ravno Bienerthov kabinet. Bienerthova vlada je pristranska in ima izrečno nalogo varovati nemško hegemonijo v Avstriji. Zato ona ni sposobna za razvozlanje položaja.

Slejkoprej velja to: Gre se za to, da se stre neopravičena, krivična in umetno vzdrževana nadmoč nemštva v Avstriji. Vse drugo so malenkosti. Slovani bodo šli na delo nacionalne sprave le tedaj, ako bodo pri tem pripoznani za enakopraven faktor.

Po zraku lete vesti o razpuščenju parlamenta. Mi jih beležimo, drugega nič. Trdno stoji, kar je »Slovenska Unija« pri svoji zadnji seji izrekla: »Slovenska Unija je slejkoprej na čelo ma slovanofobski vladi nasprotna.« In le načelno in radikalno se bo položaj izboljšal, ne pa z Bienerthovimi filikartijami.

Deželni glavar kranjski slovenskemu katoliško-narodnemu dijaštvu.

Na velikem zborovanju slovenskega katoliško-narodnega dijaštva je 1. septembra spregovoril, kakor smo že omenili, deželni glavar kranjski, dvorni svetnik pl. Šuklje. Njegov pozdrav se glasi:

Cestita gospoda! Oprostite, da prihajam med vas tako kasno in da vas moram tako hitro zapustiti. Težko mi je, ali moram to storiti ne samo radi tega, ker imamo baš sedaj v dež. odboru mnogo dela — saj pričakujemo, da se snide 23. t. m. dež. zbor in ta nam je v zadnjem zasedanju naprtil ogromnega dela in mnogo tega sloni ravno na ramah dež. glavarja — ampak tudi radi družinskih razmer. Sila rad bi se udeležil vašega komerza. Toda znano vam je, da sem zgubil pred par meseci nadebnega sina in sedaj mi leži na bolniški postelji še drugi sin. Spregovoril bi vam rad par besedij: Slovenski akademi-

ki, držite se trojnega: Bodite narodni, gojite narodni čut v svojih prsih, vstrajajte vedno pri onem narodu, kateremu vas je porodila vaša mati. Hvala Bogu, stvari danes stoje tako, da se slovenskemu narodu ni več bati pogina. Živimo, rekel bi, v dobi prerajanja slovenskega naroda, v času njegove renesanse. In tukaj bomo, kakor zatrdno upam, zmagali mi. Gojite nadalje čut za pravo svobodo ljudstva. Bog je ustvaril človeka prostega in za prostost. Zato se je boriti nam, zlasti pa akademični mladini. Prava prostost pa temelji le na globokem verskem čutu. Gojite torej tudi tega. Naj se vam potem roga go kolikor hočejo po umazanih listih, nasprotniki dokazujejo s tem le svojo plitvost. Sledite mojemu pozivu in verjemite besedam izkušenega moža. Ako me boste ubogali, sem uverjen, da se bodo spolnile nade, ki jih stavlja na vas slovensko ljudstvo. (Burno ploskanje.)

Severni tečaj odkrit.

Poročila, da je dr. Cook odkril severni tečaj, so bržkone verojetna. Dr. Cook je v ameriškimi preiskovalnih krogih zelo čislana oseba in je bil predsednik kluba preiskovalcev v Brocklinu. Ko je odpotoval iz Amerike proti severnemu tečaju, ga je spremljal mlajonar Bradley, ki je velik ljubitelj športa in lovec. Bradley je spremljal dr. Cooka samo do Etah, tako da je ostal Cook kot edini Amerikane pri ekspediciji. Dr. Cook slovi tudi kot zdravnik ter turist, ki je preplezal najvišje vrhove v Južni Ameriki. Pred dvema mesecema je odšla iz Amerike pomožna ekspedicija pod vodstvom znanega polarnega raziskovalca kapitana Fardletta, da bi iskala sled dr. Cooka. Ta pomožna akcija je postala vsled dobrih poročil dr. Cooka nepotrebna. Dr. Cook poroča v eni svojih brzojavk, da je dosegel 21. aprila višino 89° 59' 56". Ekspedicija je prepotovala še zadnjih 14" in je tako dosegla severni tečaj, kjer je dr. Cook razvil zastavo. To se je zgodilo 21. aprila 1908. Kolikor daleč je oko seglo, vidilo se je samo sneg; nobenega živega bitja, nobene točke, ki bi pretrgala enoličnost ledu. 23. aprila 1908 je ekspedicija zapustila severni tečaj in se napotila domov. Po dr. Cookovih poročilih, je odkrit na severnem tečaju trikot, obsegujoč 34 kvadratnih kilometrov. V septembru 1907 se je nahajal na koncu vode, sposobne za vožnjo. Bradley, posestnik ladje, mu je dal živeža. Na obrežju Grenlandske so se pridružili ekspediciji številni Eskimi. 19. februarja 1908 je dr. Cook zapustil grenlandsko obrežje s 10 ljudmi, 13 sanmi in 103 psi v smeri proti

LISTEK.

Izpod Kuma.

Dr. L. Lénard.
(Konec.)

Zdaj bi se imela končati naša povest in pričeti nova. Toda zgodilo se je drugače. Francelj je bil sicer lep in postaven fant in ljubljene matere Zagrajske Ančke, toda bil je surovež in pijanec. Delal je malo in kar je prislužil, je sam zapil, doma pa hotel imeti lepo postrežbo in dobro hrano in ker ni moglo biti vse po njegovi želji, je pretepal ženo.

S tem bi se imela moja povest končati, toda ona se nadaljuje še vedno naprej.

Kmalu potem je pognala tudi mene sode iz rodnega kraja. Med Kumom in njeno sestro je premalo sveta in premalo življenja in zato žene neodoljivo hrepenenje naše otroke v daljavo, tja za Savo in čez gore do Celja in Ljubljane in še dalje v svet. Toda sveti Kum se srdi na svoje otroke, ki ga zapuščajo, s svojim srdom jih preganja povsod in jim ne odpusti nikar, dokler se ne vrnejo skesani k njegovemu nogam.

Tako je bilo tudi z menoj. Ko sem se iz dolgo vrsto let spet povrnil v njegovo naročje, našel sem staro, dobro znano

kočo v Molariji zapuščeno in napol podrt. Zvedel sem, da je njen lastnik sedaj Povše s Polhovega vrha, ki pa prihaja samo obdelavat vinograd.

In mladi orli?

Razleteli so se v svet. Ne enega ni ostalo doma in začetkom nisem o nobenem mogel zvedeti, kam je zletel. Še-le stara Jaršica mi je zamogla dati o njih vsaj nekaj pojasnil:

Mica je bila pri svojem možu velika, velika revica. Francelj je bil sicer lep in nadarjen mladenič, ki je bil pripraven za vsako delo in priljubljen v vsaki družbi. Ker je znal tudi popravljati črevlje in celo narediti nove in ni bilo v bližini črevljarja, ki bi mu nagajal radi patenta, si je s črevljarijo ob gdem vremenu lahko marsikaj prislužil in bi lahko shajala bolj, kot so stariši. Toda Francelj je bil že kot mladenič pretepač in pijanec in radi pretepanja parkrat zaprt. Ko ga je Mica jemala, je marsikako dekle reklo: »Tega pa že ne bi marala. Raje vlečem ploh.« — Toda ne vem, če zares, ali samo iz nevoščljivosti.

Mica je hodila še dalje v tovarno. Ko je prilezla zvečer vsa vtrujena in lačna po klancu proti hišici, jo je mož zmerjal, zakaj da mu še ni pripravila večerje. Toda, da bi ji on dal kakšen krajcar za hišne potrebe, tega se mu še reči ni upala. Saj je bila že tako dovolj često tepena, dasiravno je delala za oba, on pa samo

za pijačo. Ko jo je pa še Bog blagoslovil z otroci, je bila revščina popolna in se je živela le od slučajno do slučajja, kar so ji dali dobri ljudje in kar si je kje mimogrede prislužila. Ko ji je še najstarejši fantek v igračih zažgal streho, da so komaj ugasili ogenj, si ni mogla pomagati več. Francelj je med tem propadal vedno bolj in propadal popolnoma. Zgubil je popolnoma čut sramote, da mu je bilo vseeno, če je raztrgan in umazan in ves zanemarjen. Samo, da bi bilo kaj za pijačo. Doma se je držal malo in takrat je bil za ženo sodnji dan. Slednjič se je zgubil skoraj popolnoma, da ga ni videla cele tedne. Ker ni imela s čim popraviti hiše, je prodala vse skupaj Povšetu s Polhovega vrha in šla gostovat nekam gori tja za Šent Jur. Tam je po raznih drugih poskušnjah pričela »nositi v Trbovlje«. Pri kmetih je kupovala jajca, maslo, piške, zelenjavo, sadje, sploh vse, kar rabijo delavci, in nosila v košu v Trbovlje prodajat. Pri lepem vremenu in sentertje, to bi še bilo. Toda dan za dnem, pozimi in poleti, v mrazu in v vročini, v dežju in snegu, to človeka ubije kmalu. Poleg tega jo je vedno, kadar je šla z doma, mučila skrb za otroke.

Kaj, če bi se kaj zgodilo!

V Molariji je bila doma, ko je fantek zažgal, drugače bi morda zgoreli vsi?

Ko je šla z doma, jih je prekrizala, ko se je vračala domov po strmi stezi med skalovjem, je molila, da ne bi doma našla

nesreče. Toda nič se jim ni zgodilo. Rastli so in odrasčali, kakor črni gaber med skalami in božje hrušice nad prepad.

Včasih je zaslužila nekaj, včasih nič, včasih je bila celo zguba. Polagoma se je pa navadila kupčevati. Hrbet se ji je izkrivil, oči so potemnele, obličje se ji je nagubalo, postala je nek tih in mrzel stroj, ki se je spuščal dan za dnem v dolino k Savi in nazaj na Kum. Živela je samo še za otroke. Ni poznala več ne smehe, ne solzá, nobeden žarek solnca ni prisijal v njeno dušo. Ako bi ne bilo one tihe, bele cerkvice na vrhuncu, ki se je napolnila vsako nedeljo podobnih trpinov, kot je bila sama, postalo bi ji življenje obupno in neznosno. Misel na otroke in cerkvica na gori, to jo je še držalo kvišku.

Njena dekliska živahnost je izginila popolnoma, telesno se je posušila in ovenela, toda njena duša je rastla v trpljenju in se dvigala vedno višje. Pa tudi sreča se je polagoma vračala, vsaj nekoliko. Najstarejši fantek je že opravil šolo in šel služiti. Na kupčijo se je privadila in nesla ji je vedno več. Pazila je na vsak krajcar, kot na zaklad. Slednjič je kupila kočar, v kateri je stanovala, plačala del kupnine, drugo pa odplačevala mesečno. Sto in šestdeset goldinarjev je veljala kočja, pa je že vse izplačala in ljudje pravijo, da ima še denar.

Pri drugi priliki sem se vračal s Povšetovim Tinčetom s Polhovega vrha. Do-

ga gledališča v Ljubljani nam pošilja: Ravnateljstvo slovenskega gledališča je zvedelo te dni, da so se vršile v Belemgradu neke predstave (menda dve) pod naslovom slovenskega gledališča v Ljubljani. Tudi v Zemunu, Rumi (Srem), Mitrovici, Banjaluki, na Sušaku in morda še drugod se je baje zbiral in vzel denar za neke predstave slovenskega gledališča oziroma članov slovenske drame v Ljubljani. Vse tiste predstave, ki so se vršile ali ki so bile le plačane, ne da bi se bile priredile, je aranžiral na svojo odgovornost baje neki hrvaški igralec, ki že od 1. aprila t. l. ni več član gledališča v Ljubljani. Tudi neki koncerti po hrvaških mestih in hrvaškem Primorju so bili prirejani pod reklamo slovenske opere v Ljubljani. O teh koncertih se širijo zelo čudne vesti. Konstatujemo, da ni z vsemi omenjenimi prireditvami v nobeni zvezi noben član slovenskega deželne gledališča v Ljubljani ter ni z njimi ravnateljstvo v nikakoli stiki. Čujemo pa, da so o njih te dni poročale tudi zagrebške »Novosti«. Ljubljanska policija je bila v soboto brzojavno uradno obveščena s Sušaka, da je bil ondi neki bivši igralec (Toplak. Uredn.) aretovan. Ravnateljstvo gledališča ni dobilo o raznih sleparijah na škodo ugleda slovenskega gledališča nobenega uradnega obvestila.

Ij Abonement v slovenskem deželnem gledališču. Ravnateljstvo slovenskega deželnega gledališča sporoča lanskim abonentom lož in sedežev, da so zanje vsi dosedanja prostori do 10. t. m. rezervirani. Kasneje se bodo oddajali novim reflektantom. Dosedanji abonent naj blagovolijo ustno ali na dopisnici naznaniti gledališki dnevni blagajničarki, ali reflektujejo na svoje lanske prostore ali ne. Na ta način se izognemo vsakemu nesporazumljenju in zameri. Abonement na sedeže obsega 90 predstav; more pa abonirati se le 45 predstav, t. j. polovica. Ti abonentni morejo pa svoje predstve še nadalje deliti s svojimi podnajemniki, ker se uprizori vsaka drama najmanj dvakrat in vsaka nova opera ali nova opereta najmanj štirikrat. Vse nedeljske popoldanske predstave se vrše izven abonementa za sedeže.

Ij Nemške marke za ljubljanske Nemce. Za nemški dijaški dom v Ljubljani je podarila vratislavski podružnica društva za ohranitev nemštva v inozemstvu 117 kron. S pruskimi novci se vtrjuje ljubljansko posiljenstvo.

Ij Nevarni veseljaki. Ko je šel mitniški paznik Franc Čebuli sinoči ob 8. uri proti Hammanovi vili v službo, so za njim trije neznanji peli, potem pa je eden z revolverjem iz neznanega vzroka šestkrat ustrelil, ne da bi bil koga zadel.

Ij Krompir so kradli mladi fantalini te dni na Mirju ter ga nakopali polno košaro in polen škafo. Ko so ga hoteli odnesti, jih je stražnik prijel in legitimoval. Tudi po ljubljanskem polju in na bližnjih mestnih kakor okoličanskih njivah poljski tatovi krađejo razne jesenske pridelke.

Cerkveni letopis.

c Iz Borovnice. Na prijaznem gričku ne daleč od Borovnice leži vaš Drašča. Po darežljivosti vnetih vaščanov in drugih obilnih dobrotnikov je bila tamkaj letošnje poletje postavljena lepa, prostorna kapelica, rekel bi mala cerkevica, v čast M. B., pomočnici kristjanov. Na gričku kraljuje in se ljubko ozira po ravnini proti mostu velikanu. V nedeljo, 5. septembra bo ta kapelica slovesno blagoslovljena, ko se bo iz župne cerkve v svečani procesiji ponesel blagoslovljen kip nebeške Kraljice in postavil vanjo. Vljudno so vabljeni k tej slovesnosti vsi dobrotniki in bližnje Marijine družbe. Blagoslov se bo vršil popoldne ob 3. uri.

Izpred sodi'ča.

Izpred tukajšnje porote.

Mlad ubijalec. Janez Civha, 20 let star, rojen v Gaberju, je delal kot sedlarski pomočnik v Kozarjih. V soboto zvečer, dne 14. avgusta t. l. je poplaval v Stranski vasi, nato pa še doma v Gaberju v očetovi gostilni, kjer je tudi večerjal. Ker je bil vinjen, postal je korajžen. Naletel je na nekaj fantov, ki so ležali v travi. Najprej se je lotil Franceta Končana in ga udaril s prazno roko, na kar je ta stekel. Potem se je zakadil v Antona Bevca, ki se mu je pa postavil v bran. Civha ga je pa jel obdelavati s pestjo in zaprtim nožem, dokler ni ta stekel. Med tem je pri-

šlo po cesti več fantov, med njimi tudi 29 let stari sin posestnice, Janez Babnik. Civha je tudi tega začel poditi ter ga je brenil. A Babnik se ni pustil tako hitro odgnati, marveč se je spoprijel s obdolženecem. Pričelo se je ruvanje, in ker je Civha uvidel, da ga ne zmore, začel je v svoji jezi z odprtim nožem suvati. Babnik, ki ni bil oborožen, je težko ranjen proti Gradašci pobegnil, kjer je obležal. Obdolženec se je vrnil k domačim fantom. Čez nekaj časa se je čul čuden krik. Fantje so mislili, da je Babnik Gradaščo prebredel in da se jim pači. Drugi dan v nedeljo zjutraj in čez dan je obdolženec vedno povpraševal fante, če so kaj Babnika videli, a nobeden mu ni vedel o njem kaj povedati. Babnikovi materi se je čudno zdelo, da sina že tretji dan ni domov, in ker je slišala, da sta se s Civhatom nekaj stepla, šla ga je iskat in je našla sina mrtvega ob Gradašci ležati s prerezanim vratom. Civha mu je zadal z nožem tri sunke, rana na vratu je bila smrtonosna, ker mu je prerezal vratno privodnico, vsled česar je ranjenec izkrmavel.

Zaklani Babnik je bil po izreku njegove matere priden in miren fant. Bil je pet let v Ameriki, poslal je domov v poplačilo dolga precej denarja ter bi moral v kratkem posestvo prevzeti.

Obdolženec se zagovarja, da ni imel namena Babnika usmrtiti, ker se ni preje nikdar z njim prepiral ali bil jezen nanj. On pravi, da je Bevca, Končana in Babnika napodil v fantovski razposajenosti, ker je bil pijan; nož pa je rabil le zaradi tega, ker bi s prosto roko ne bil dosegel svojega namena, da bi jih zapodil v beg. Civha omeni, da globoko obžaluje svoje dejanje, ker ni mislil, da bo to rodilo tako žalostno zlo.

Obtoženec je bil obsojen na tri leta težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem vsak mesec, na dan 14. avgusta pa še s temnico, postom in trdim ležiščem.

ZOPET UPOR ČASTNIKOV NA GRŠKEM.

Častniški zbor v Larisi je javil grškemu vojnemu ministru, da odpove pokorščino za toliko časa, dokler ne odstopi prestolonaslednik kot višji poveljnik. Tudi iz Corinthia se nekaj sličnega javlja.

Angleška je namignila, da v slučaju, ako bi bila grška kraljeva rodbina v nevarnosti, poseže vmeš.

ZRAKOPLOVEC WRIGHT V BEROLINU.

Berolin, 3. septembra. Za včeraj nameravani poleti amerikanskega aviatika Orville Wrighta so se preložili vsled viharnege vremena na ugodnejši čas.

Štajerske novice.

Š Veliko javno zborovanje se vrši v nedeljo, 12. septembra 1909., popoldne ob 4. uri na Gomilskem, pod Vovkovim kozolcem. Dnevni red: Železnica Polzela-Motnik-Kamnik. Poročajo gg.: načelnik okr. zastopa vranskega ter železniškega odbora Franc Zdošek, državni in deželni poslanec dr. Ivan Benkovič in deželni poslanec Al. Terjav. — Zahtevajmo celo progo in protestujmo, da bi se delala le pod pogojem prispevkov dežele in interesentov! Zahtevajmo takojšnje zidanje cele velepomembne proge na državne stroške! Vsi na krov!

Š Naš pevski zbor v Mariboru. Pevski zbor S. K. S. Z. v Mariboru si je izvolil včeraj odbor, ki je tako-le sestavljen: Ferdo Leskovar, predsednik; gdč. Josipina Majer, podpredsednica; Franc Rakovič, tajnik; Franc Zalar, blagajnik; Ham Andrej, odbornik. Vsi cenj. gg. pevci in pevke so vljudno vabljeni, da zahajajo redno in pravočasno k pevskim vajam, ki se vršijo vsako sredo od 8. do 9. ure zvečer v pisarni Zadrugne zveze, Stolna ulica šte. 6.

Š Nemčurški pobalini so v noči od sobote na nedeljo z blatom ometali tablo in hišo Spodnještajerske ljudske posojilnice v Stolni ulici v Mariboru. Ta sodrga je postala zadnji čas vedno predrznejša. Policija pa, ali nič ne vidi, ali pa je preslaba. Če pomislimo, da je za celo koroško predmestje po noči samo en policaj, si lahko mislimo, da delajo tu nemčurški fakini, kar hočejo. Vrhu tega so nekateri naših policajev tako zagrizeni, da na slovenska vprašanja niti ne odgovarjajo, čeravno znajo vsi slovenski. Tako je pred kratkim vprašala neka kmečka ženska policaja v slovenskem jeziku, in ta jo je nahiruil: In Marburg wird nur deutsch gesprochen! (V Mariboru se govori samo nemško!)

Edina od pomoč proti tem razmeram je podzavljenje policije!

Š Grize. Dne 31. avgusta bila je volitev novega župana. Izvoljen je vrli gostilničar in posestnik gospod Stefan Pikel, za prvega svetovalca pa prejšnji župan g. Al. Šuler. Obadva zvesta in odločna pristaša kmečke zveze.

Š Stavka uslužbencev električne cestne železnice izbruhne v Gradcu pred takozvanim »jesenskim semnjem«, ako se uslužbencem do 20. t. m. ne zboljša položaj.

Š Poročil se je v Mariboru zadnje nedeljo knjigovez g. Ivan Kompan z gospico Roziko Bec. Bilo srečno!

Š Vlak je povozil v Hotinji vasi Marijo Koren. Hotela je iti čez progo, a jo je ravno prišedši tovarnik zadel v senice in vrgel pod kolesa. Bila je takoj mrtva.

Š Živinski sejem se vrši v ponedeljek dne 6. septembra v St. Vidu pri Ptuj. Na sejmu, ki obeta biti prav živahen, se bo prignalo mnogo živine.

Š V Veržuju je umrl tržan Anton Puščenjak, mnogoletni občinski svetovalec in cerkveni ključar.

Š Slovenec — profesor esperanta. Stavbni tehnik Št. Tomšič v Waldbachu pri Vorau-u je napravil v Zenevi izpit iz esperantskega jezika in je dobil diplomu.

Š Umrl je v Mariboru vpokojeni realni profesor J. Sedlatschek. — Umrla je bivša hotelirka in veleposestnica gospa Uršula Machoritsch.

DIJAŠTVO.

Pododbor S. D. Z. za ribniško okrožje ima svoj zadnji počitniški sestanek v Sodražici dne 6. septembra popoldne točno ob 2. uri. Tovariši dijak, pridite vsi. Naj bo finale enak tudi na zunaj ustanovnemu shodu v Ribnici. Predaval bo tov. iur. J. Ilc: o našem bodočem programu. Razvila se bo tudi debata o naših dolenskih razmerah. Na veselo svidenje!

Razne stvari.

Parlament zgorel. Iz Toronta v Kanadi javljajo, da je včeraj zgorel parlament pokrajine Ontario. Škode je milijon dolarjev.

Samoumor dveh dijakov. V Berlinu se je obesil 17 let stari dijak Skala v stanovanju svojih starišev. Istočasno se je usmrtil tudi dijak Adolf Brücke.

Ribe za vojake. V ruski armadi pridejo na jedilni list vsak teden dvakrat ribe. Prvi poskusi z ribami, ki so jih napravili pri 2. gorskem polku, so se tako izborni obnesli, da uvedejo ribe, kakor hrano v celi armadi, kar vojak v obče pozdravljajo kot dobro izpremembo.

Telefonska in brzojavna poročila.

POSLANEC STAPINSKI SE JE SPRIJAZNIL Z BILINSKIM.

Dunaj, 3. septembra. V parlamentarnih krogih se govori, da se je poslanec Stapinski sprijaznil z Bilinskim. Govori se, da se je to izvršilo vsled tega, ker je Bilinski obljubil, da bo zavzel napram »Slovanski Jednoti« prijazno stališče.

ČEHI IN ČEŠKO-NEMŠKE SPRAVNE KONFERENCE.

Praga, 3. septembra. »Narodna Politika« piše, da bi bil češki odgovor, ako bi se pri konferencah šlo samo za Bienertha, gotovo negativen. Ker so pa konference želja cesarjeva, naj češki poslanci premišlujejo, ali se konference udeležijo ali ne. S tem še ni rečeno, da se jih udeležijo. »Narodni Listy« odločno pišejo za to, da se češki poslanci konference ne udeležijo ter pozivajo češke agrarce kot odločujočo stranko, da se izjavijo v tem smislu. Staročeski »Hlas Naroda« pravi, da se bodo Čehi konference udeležili. Minister Začek se konference udeležijo.

DEMONSTRACIJE NA DUNAJU.

Dunaj, 3. septembra. Danes je tu nemški protestni shod. Pričakovati je tudi demonstracij.

OGRSKA KRIZA.

Budimpešta, 3. septembra. Franc Košut je prekinil svoje bivanje v Karlovih varih ter se je pripeljal sem. To je v zvezi s političnim položajem. Konferiral je tukaj z Weckerlom ter pričakuje še Aponya, Andrassyja in druge politike.

VELIKE POVODNJI NA JAVI.

Batavia, 3. septembra. Velike povodnje so na Javi odnesle železniške mostove, uničile žetev. 600 domačinov je utonilo.

ARSENAL V OGNJU.

Pariz, 3. septembra. V arsenalu v Tarbesu je bil velik požar. Uničeni so vsi topovi. Bilo je zažgano.

Rogaški Styria-vrelec

Zdravilna voda proti oteklini v želodcu in Izborni krčem, Brighthovemu vnetju ledvic, kašarom v grlu in krhlju, v želodcu in črevih, diatezi, zaprtju, učinki! M 1538 Zdravniško priporočena!

Zahvala.

Za mnoge izraze sočutja povodom smrti svoje nepozabne hčerke, oziroma sestre, svakinje in tete, gospodične

IDE ŠEGA

kakor za krásne vence in za častno spremstvo k zadnjemu počitku se najtopleje zahvaljujejo vsem

žalujoči ostali.

DIJAKE

le iz boljših družin, sprejema se v deški zavod, pod vodstvom izkušenega šolnika. Informacije daje vodstvo zavoda, Cesta na Rožnik, vila Jerin. 2407 5-1

Dijaki

iz boljše rodbine se sprejmejo na lepo in zdravo stanovanje ter dobro hrano. Klavir je na razpolago. Poizve se v Gradišču št. 7, I. nadstropje na levo. 2424 1-1

Služba organista in cerkvenika

se razpisuje v Čemšeniku. Plača (v biri, darilih in štolnini) skupno okoli 600 kron in prosto stanovanje z vrtom. Nastop lahko takoj ali vsaj s 1. oktobrom t. l. Prošnja na župni urad v Čemšeniku. 2427 3-1

Proda se radi preselitve 2426 2-1

najemninska hiša z gostilno

in drugimi trgovskimi prostori v Ljubljani. - Pisma pod »A. D.« na upravništvo »Slovenca«.

Trgovski pomočnik

se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. Trgovstva izučeni, vojaščine prosti, poštene rodbine, solidni reflektantje, naj pošljejo svoje oglase s prepisi spričeval na upravništvo do 1. septembra t. l. 2320 6-1

Pozor!

Lepa nova hiša z dobro

gostilno, lepim senčnatim vrtom in dvoriščem tik Ljubljane se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Na željo kupčevu tudi z gostilniško opravo. Kje, se izve pri upravništvu »Slovenca«. 2423 2-1

2 dijaka

iz boljše hiše, sprejmeta se na hrano in stanovanje. Kje, se izve v trgovini oljnatih barv Brata Eberl, Miklošičeva cesta št. 4, ali pa Bleiweisova cesta št. 1., parter, vrata št. 2. 2428 3-1

Mesarski vajenec

Krepak deček, poštenih starišev, se sprejme za mesarskega vajenca. Kje, pove upravništvo »Slovenca«. 2339 (1)

Podružnice Spljet, Celovec

- In Trst -
- Delniška glavnica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

Promese zemeljskih srečk II. izdaje k žrebanju dne 6. septembra 1909, cena K 5'50.

Podružnice Spljet, Celovec

- In Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Brez **Berson** gumijevih pet
'Berson'

Glavna zaloga pri izdelovalcih **Siegmund Beer & Söhne, Dunaj VI/2.**

je celo najdražji črvelj nepopoln.
Pazi naj se posebno na besedni znak
najboljša gumijeva peta na svetu
Dobi se v vseh prodajalnah usnja, črvelj,
ljev, gumija in drogerijah monarhije.

1945 10-1

Sobno slikarska in pleskarska turdka
Speletič & Remžgar, Ljubljana, Rimska cesta 16
se priporoča slavnemu občinstvu za vse v to stroko
spadajoča dela v Ljubljani kakor tudi na deželi.
Delo solidno. Cene primerne.

920 (1)

Sprejem **takoj** izvežbanega, zanesljivega,
strogega in treznega

HIŠNIKA

oziroma

hišnega oskrbnika
za **Predovičevo selo**. Natančneje se po-
izve v pisarni **Elije Predoviča**, Ambrožev
2422 trg, št. 7. 3-1

Volonterka in prodajalka

v trgovino z mešanim blagom se sprejmeti
takoj. - Več se poizve pri upravnistvu
„Slovenca“. 2425 1-1

Proda se
pod ugodnimi pogoji in za nizko
ceno 1913 1

enonadstropna hiša

na Selu pri Ljubljani, Poljska cesta
št. 20.

Poizvedbe v pisarni dr. Frana
Poček, odvetnika v Ljubljani, Stari
trg št. 30.

IVAN PENGOV

pedobur, izdelovatelj oltarjev, itd.,
naznanja prečistiti duhovščini, cerkvenim
predstojnikom in dobrotnikom, da je
prevzel znano podobarsko delavnico
umrlega g. And. Rovšeka, Kolo-
dvorske ulice št. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da
bodem vestno izvrševal svoj poklic in
prosim za zaupanje. Tekom 10 letnega
praktičnega dela pri ranjem g. Rovšku
pridobil sem si toliko spretnosti, da se
bode v prihodnje ravno tako solidno in
kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo,
kakor se je dosedaj. 3438 52-7

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ima v zalogi

**šolske knjige
za vse šole,**

**ljudske, obrtne, meščanske in
srednje šole v najnovej. izdajah.**

Seznamke predpisanih učnih knjig oddaja brezplačno.

Bukvarna je založila in v lastni tiskarni tiskala sledeče učne knjige:

Brinar Josip, **Zgodovina za meščan-
ske šole** z 21 slikami, vez. K 2'20.

Matek Blaž, **Aritmetika in algebra**
za srednje in višje gimnazijske
razrede. I. del broš. K 2'20.

Matek Blaž, **Geometrija za srednje
in višje gimnazijske razrede,**
I. del broš. K 2'—.

Mazi Josip, **Geometrijski nazorni
nauk** za prvi razred srednjih šol,
vez. K 1'—.

Pajk Milan, **Zemljepis I. del,** vez.
K 1'80.

Pečjak, dr. Gregor, **Katoliški verouk**
za višje razrede srednjih šol. Druga
knjiga: Resnice katoliške vere.

Stroj Alojzij, **Liturgika.** Nauk o bo-
gočastnih obredih sv. katoliške
cerkve s 40 slikami, vez. K 1'40.

Svetina, dr. Ivan, **Katoliški verouk**
I. knjiga, vez. K 2'80.

Tominšek, dr. Josip, **Grška slovnica,**
vez. K 3'—.

Tominšek, dr. Josip, **Grška vadnica,**
vez. K 3'50.

2 2 2

Breznik Anton, **Slovenske besede
v slovenščini**, broš. K —'80.

Dokler Anton, **Slovarček** k izbranim
Ovidijevim pesmim Sedlmayerjeve
izdaje, vez. K 1'90.

Grafenauer Ivan, **Zgodovina novej-
šega slovenskega slovstva.** I. del
od Pohlina do Prešerna, broš.
K 2'—, vez. K 2'50.

Jeršinič Anton, **Livijev komentar,**
broš. K —'60.

Koritnik Anton, **Slovarček** k I., II.
in III. spevu, broš. K —'80.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

DIJAKE Dva dijaka

sprejme na **hrano in stanovanje** M. La-
setzky, Dunajska cesta št. 9, II. nadstropje
5. vrata. 2414 3-1

se sprejmeta na **hrano in stanovanje.**
Poizve se na **Marija Terezije cesti**
št. 2./III. 2416 3-1

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da bom tekom tega leta odprl v Ljubljani

tehnično pisarno.

Tu bom izdeloval vsakovrstne načrte za javne in privatne stavbe. Sprejemal bom tehnična in vsa v stavbinsko stroko
spadajoča dela. Sklicujem se pri tej priliki na neštivilne javne in zasebne stavbe, ki sem jih v zadnji dobi zgradil v
največjo zadovoljnost dotičnih naročnikov, na primer: »Narodni Dom« v Brežicah, župne cerkve v Cerkljah,
v Sv. Križu na Dolenjskem, na Teharih pri Celju itd.

Letos zidam **enajstazredno ljudsko šolo** v St. Juriju ob juž. žel., knezoškofijske zavode v
Št. Vidu nad Ljubljano in več drugih obsežnih stavb.

Solidnost moje tvrdke potrjujejo mnogoštevilna priznanja, ki so se mi izročila od raznih strani.

Priporočam se slavnemu občinstvu najtopleje za blagohotno naklonjenost in beležim

z odličnim spoštovanjem

Krško, dne 30. vel. srpana 1909.

2396 10-1

Valentin Scagnetti,
arhitekt in mestni stavbenik.